

2014-02-18

Direktiv till utredning om alternativ för baskraft

Den befintliga svenska kärnkraften kommer fasas ut under en 20-årsperiod, från kring 2020 till kring 2040. Därmed försvinner den elproduktion som de senaste åren stått för cirka 40 procent av elförsörjningen i Sverige.

En del av den elproduktion som upphör kommer att ersättas med vindkraft. Den befintliga vindkraftens tekniska livslängd löper emellertid också ut under samma period som kärnkraften fasas ut.

För att säkerställa ett konkurrenskraftigt system för elförsörjning i Sverige behövs omfattande investeringar i ny baskraft – elproduktion som är oberoende av väder och vind, är beständig över lång tid och som ger el som kan distribueras till brukarna till rimliga kostnader.

Av de alternativ som står till buds för ny baskraft så är det ersättningskärnkraft och gasturbiner som bäst uppfyller kravet på konkurrenskraftiga kostnader, enligt den rapport om kostnader förknippade med olika energikällor som EU-kommissionen publicerade i december 2013.

Med riksdagsbeslutet om energipolitiken 2010 slogs en beslutsprocess för ny kärnkraft fast. En ansökan om att få uppföra en ny anläggning ska prövas enligt kärntekniklagen av Strålsäkerhetsmyndigheten. Mark- och miljödomstolen ska pröva en ansökan enligt miljöbalken. Berörd kommun ska ta ställning enligt plan- och bygglagen. Ytterst tar regeringen sedan ställning till frågan om tillåtlighet. Svenska Kraftnät anger förutsättningarna för att föra ut kraften från anläggningen till marknaden.

Även när det gäller nya gaskraftverk är det miljöbalken samt plan- och bygglagen som vägleder tillståndsprövningar. Till det kommer frågeställningar om infrastruktur för tillförsel av naturgas. Bedömningar av försörjningstrygghet behöver göras liksom en kartläggning av avtalsförhållanden med gasleverantörer. Hur infrastrukturen för att föra ut kraften till marknaden ska ordnas är en öppen fråga, då det inte finns någon given plats för produktionsanläggningarna som i fallet med kärnkraftverk.

Utredaren ska i belysa bland annat följande frågor:

- Hur ser behovet av ny baskraft ut?
- Vilka huvudalternativ finns för ny baskraft?
- Vilka typer av kostnader är förknippade med de olika alternativen?
- Vilka miljöaspekter är förknippade med alternativen?
- Hur ser tillståndsprocesserna ut?
- Vilka förberedelser finns när det gäller lagstiftning och inom myndigheter för att ta ställning till ansökningar om tillstånd för nya anläggningar?

- Hur lång tid förväntas de olika beslutsprocesserna ta för att ge tillstånd till nya anläggningar?
- Hur lång tid bedöms det ta att uppföra nya kraftverk?

Uppdragsgivare

SKGS, basindustrins energisamarbete (Skogen, Kemin, Gruvorna och Stålet), är uppdragsgivare för denna utredning om alternativ baskraft.

Utredare

Jöran Hägglund, tidigare statssekreterare på Näringsdepartementet och tidigare chef för public- and regulatory affairs på Vattenfall har utsetts att utreda alternativ för ny baskraft enligt dessa direktiv.

Tidsplan

Utredarens rapport skall presenteras senast den 15 juni 2014.